1-ДӘРІС
Ғылыми мақаланың құрылымы (IMRaD)

Пән: Диссертациялық зерттеу
мен жариялау іс-шараларын жоспарлау
Дәріскер: Исанова Г.Т.

52-сурет. IMRAD форматының құрылымы

1-ДӘРІС • Ғылыми мақала дегеніміз не?

• Зерттеу сұрағына дәлелді жауап беретін академиялық мәтін

• Мақсат → әдіс → нәтиже → ғылыми тұжырым

ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ТАЛҚЫЛАУ

Дәріс: Ғылыми мақаланың құрылымы (IMRaD)

Негізгі ұғымдарды өз зерттеу тақырыбыңызға қолданыңыз.

Талқылау: қандай дерек, әдіс және дәлел қажет?

Өзіндік тапсырма: зерттеуіңіз бойынша 3 нақты тұжырым жазыңыз.

1-ДӘРІС • IMRaD логикасы

• Introduction — мәселе және зерттеу олқылығы

• Methods — дерек, іріктеу және талдау

• Results — нақты нәтижелер; Discussion — түсіндіру

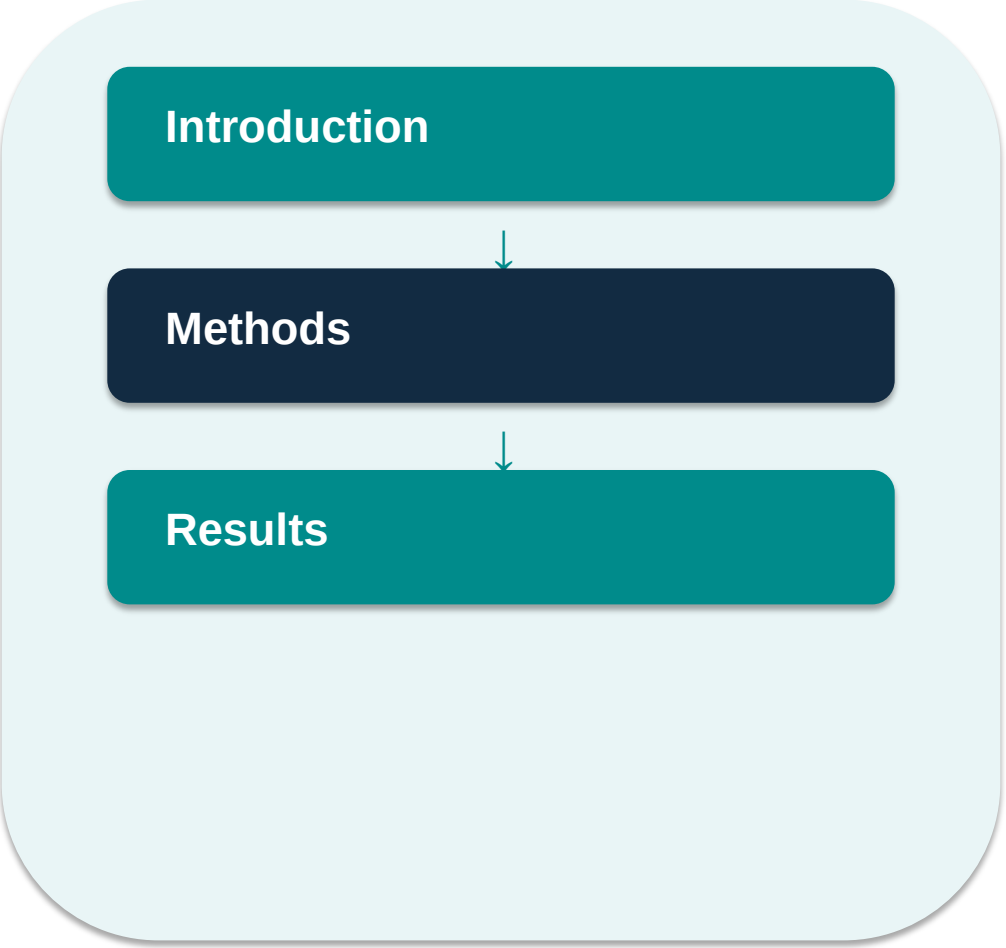

ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ТАЛҚЫЛАУ

Дәріс: Ғылыми мақаланың құрылымы (IMRaD)

Негізгі ұғымдарды өз зерттеу тақырыбыңызға қолданыңыз.

Талқылау: қандай дерек, әдіс және дәлел қажет?

Өзіндік тапсырма: зерттеуіңіз бойынша 3 нақты тұжырым жазыңыз.

1-ДӘРІС • Геоэкологиялық зерттеу мысалы

• Мәселе: Аралқұмдағы топырақтың тұздануы

• Әдіс: ЕС өлшеу, Landsat индекстері, ГАЖ

• Нәтиже: тұздану картасы және дәлдік бағасы

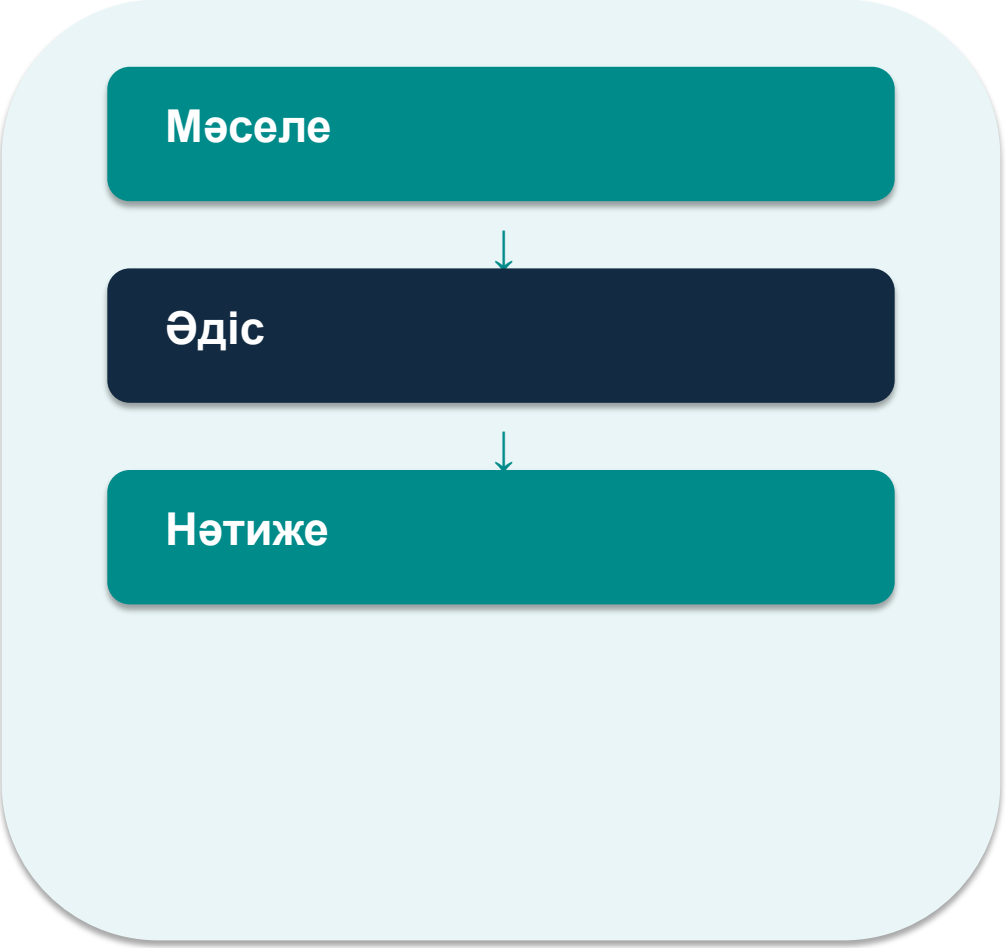

ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ТАЛҚЫЛАУ

Дәріс: Ғылыми мақаланың құрылымы (IMRaD)

Негізгі ұғымдарды өз зерттеу тақырыбыңызға қолданыңыз.

Талқылау: қандай дерек, әдіс және дәлел қажет?

Өзіндік тапсырма: зерттеуіңіз бойынша 3 нақты тұжырым жазыңыз.

1-ДӘРІС • Практикалық тапсырма

- Өз тақырыбыңызға IMRaD жоспарын жасаңыз
- Әр бөлімге 2 негізгі сөйлем жазыңыз

ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ТАЛҚЫЛАУ

Дәріс: Ғылыми мақаланың құрылымы (IMRaD)

Негізгі ұғымдарды өз зерттеу тақырыбыңызға қолданыңыз.

Талқылау: қандай дерек, әдіс және дәлел қажет?

Өзіндік тапсырма: зерттеуіңіз бойынша 3 нақты тұжырым жазыңыз.

1-ДӘРІС | ТАҚЫРЫПТЫҚ ИЛЛЮСТРАЦИЯ

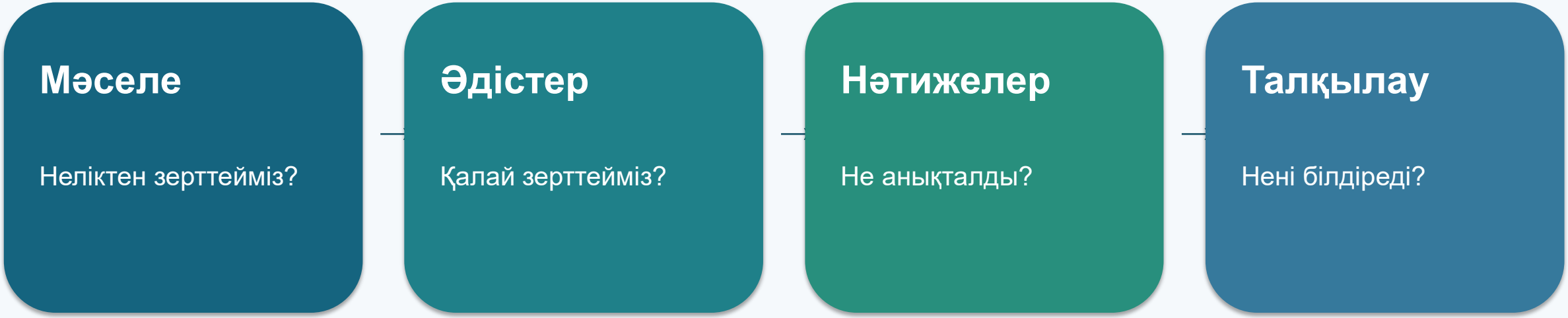

Сызба: зерттеу кезеңдерінің өзара байланысы (оқытуға арналған концептуалдық модель)

ЗЕРТТЕУДЕ ҚОЛДАНУ: КӨРНЕКІ МЫСАЛ

Аралқұм: зерттеу деректері

- Далалық топырақ үлгілері
- Спутниктік индекстер
- Климаттық көрсеткіштер

→

Ғылыми өнім

- Талдау және салыстыру
- Тақырыптық карта / график
- Негізделген қорытынды

Талқылау: бұл тәсілді өз диссертацияңыздың тақырыбына қалай бейімдейсіз?

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Исанова Г.Т., Аскарова М.А. Ғылыми зерттеу жұмысын ұйымдастыру және жариялау. Алматы: Қазақ университеті, 2025. 300 б.

2. Смагулов К.Е., Исанова Г.Т. Методические рекомендации по опубликованию научной статьи в журналах с импакт-фактором. Алматы: Қазақ университеті, 2015. 80 с.

3. Griffiths, P. et al. Scientific Writing: Course Book. University of Reading, 2007. 38 p.

4. Базанова Е.М. Академическое письмо // Высшее образование в России. 2015. № 8–9. С. 135–143.

5. Norris, C. B. Academic Writing in English. University of Helsinki, 2015. 83 p.

6. Bailey, S. Academic Writing: A Handbook for International Students. 2nd ed. Taylor & Francis e-Library, 2006. 259 p.

7. Trzeciak, J., Mackay, S. E. Study Skills for Academic Writing. Student’s Book. Phoenix ELT.

8. Қосымша ресурс: Duke University — https://sites.duke.edu/scientificwriting/ ; Google Scholar — https://scholar.google.com/